№. 354

Cena numeru 120 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi
Miesięcznie mk. 2500
Z przes. poczt.
Miesięcznie „ 3000
poza Łodzią egz. 150
Konto Pocztow. Kasy Oszczęd. 60594.
Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

XXVI r. istnienia

Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY i LITERACKI

Czwartek, dnia 28 grudnia 1922 r.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Budżet

(wp) Budżet państwowy na rok 1923 jest już na ukończeniu i będzie prawdopodobnie przedłożony sejmowi w styczniu. Budżet ten oparty będzie na stawkach październikowych odnośnie do płac osobowych, wydatków rzeczowych, inwestycyjnych oraz walut obcych.

Budżet oparty jest wprawdzie na cenach październikowych, lecz departament budżetowy czyni wysiłki, aby pozycje budżetowe tak zanalizować, t. j. podzielić na pewne grupy wydatków, aby pozycje budżetu, niezależnie od spadku waluty, przez zastosowanie odpowiednich mnożników można było uczynić w każdej chwili rzeczywistemi.

Prowizorjum budżetowe wniesione do Sejmu jest prowizorjum normalnem. Łączne wydatki w wysokości 510 miljardów marek stanowią ramy niewystarczające dla gospodarki w przeciągu pierwszego kwartału r. 1923. Kwota 510 miljardów w wydatkach rozpatrzona została pod tym kątem widzenia, że w ciągu stycznia złożony będzie normalny całoroczny budżet, który zastąpi kredyty prowizorjalne.

Rewizje u polskich korespondentów w Berlinie.

(wp) Z Berlina nadeszła wiadomość, że policja tamtejsza dokonała rewizji u polskich korespondentów i zabrała im wszystkie papiery. Następnie korespondenci ci zostali wezwani do prezydium policji, gdzie papiery zostały przetłumaczone i zwrócone korespondentom. Przyczyny rewizji policja nie wyjawiła ani też nie poczuła się do obowiązku, aby przeprosić korespondentów. (2)

Sprawa posłów Królikowskiego i Łuckiewicza.

(wp) Komisja regulaminowa i nietykalności polskiej rozpatrywało sprawę zawieszenia postępowania karnego przeciw uwięzionym posłom Królikowskiemu i Łuckiewiczowi. Poseł Królikowski znajduje się w więzieniu we Lwowie, zaś posła Łuckiewicza wypuszczono na wolność za kaucją w wysokości 1 miljona marek.

Zgłoszono trzy wnioski: posła Liebermana, Łancuckiego i Wasylczuka, wszystkie zmierzające do uwolnienia uwięzionych posłów. Odnośnie do posła Królikowskiego komisja wniosek odrzuciła, odnośnie do posła Łuckiewicza postanowiono zawiesić postępowanie karne aż do czasu wygaśnięcia mandatu poselskiego. (2)

Min. Jastrzębski nie ustępuje.

(wp) Wiadomość podana w jednym z dzienników o dymisji p. min. skarbu Jastrzębskiego jest nieprawdziwą. Pan minister skarbu urzęduje i przygotowuje ekspoze skarbowe, które wygłoszone będzie w Sejmie jako uzupełnienie ekspoze p. prezesa Rady Ministrów. 5

SPRAWA REPARACYJ NIEMIECKICH

ROKOWANIA POMIĘDZY AMERYKĄ, ANGLJĄ, FRANCJĄ I NIEMCAMI? STANOWISKO FRANCJI W SPRAWIE REPARACJI. MUSSOLINI PRZEDŁOŻY NOWY PLAN.

NOWY YORK 27. 12. (AW) Szereg dzienników amerykańskich podtrzymuje twierdzenie, jakoby między Waszyngtonem, Londynem, Berlinem i Paryżem toczyły się rokowania pośrednie w sprawie reparacyjnej.

Korespondent „Associated Press" pisze m. in.: "Jakkolwiek dyskusja w tej sprawie dotychczas była prowadzona poza terenem dyplomacji oficjalnej, to jednak dokonana już wymiana poglądów wytworzyła w odnośnych sferach przekonanie, że Stany Zjednoczone, Anglja i Niemcy są skłonne udzielić swej zgody na utworzenie odpowiedniej komisji. (5)

BORDEAUX 27, (AW) „Petit Journal" podaje niesprawdzoną dotychczas wiadomość, że Poincare miał rzekomo oświadczyć rządowi niemieckiemu, iż Francja jest gotowa zbadać każdy konkretny projekt w sprawie uregulowania problemu reparacyjnego, byle tylko projekt nie opierał się na tranzakcjach handlowych między osobami prywatnemi albo instytucjami finansowemi. (5)

WIEDEN 27. 12. (AW) „Wiener Allgemeine Zeitung" donosi, że Mussolini przybędzie osobiście na konferencję paryską, aby przedłożyć swój nowy plan reparacyjny. (5)

Dalsze narady w Lozannie.

SPRAWA PATRYJARCHATU W KONSTANTYNOPOLU. ŻALE DELEGACJI: BUŁGARSKIEJ, ARMEŃSKIEJ I ROSYJSKO — CHALDEJSKIEJ.

LOZANNA 27 (PAT) Konferencja rozpoczęła wczoraj prace poświąteczne. Odbyło się posiedzenie podkomisji dla spraw wymiany ludności. Delegacje zaprotestowały ponownie przeciw usunięciu patryjarchału z Konstantynopola. Delegacja francuska wystąpiła w tej sprawie z nowym projektem polegającym na tem, że patryjarchat sprawować ma tylko agendy religijne, zaś agendy administracyjne ma sprawować samodzielnie biskup. Delegacje grecka i turecka zastrzegły sobie czas do udzielenia odpowiedzi. (2)

ATENY 27 | 12 (PAT) P. R. Według informacji dzienników rząd grecki jest zdecydowany stanowczo sprzeciwić się usunięciu z Konstantynopola greckiego patrjarchatu egumenicznego. Rząd grecki co najwyżej gotów jest zgodzić się na ustąpienie Meletjosa ze stanowiska patrjarchy i zamianowanie na jego miejsce innej osobistości. (2)

WIEDEŃ 27 (PAT) „Neue Freie Presse" donosi z Lozanny: Na wczorajszem posiedzeniu podkomisji dla spraw mniejszości narodowych przesłuchano delegacje: bułgarską armeńską i rosyjsko — chaldejską.

Delegat Bułgarji podniósł, że około 150,000 bułgarów musiało opuścić Tracje wschodnią i zażądał odesłania ich do ojczyzny. Rząd bułgarski utrzymuje z Turcją dobre stosunki i pragnie stosunki te kontynuować. Grecja wydaliła swego czasu około 40,000 bułgarów z Tracji wschodniej. Bułgarzy ci powinni być także odesłani do swoich siedzib. Pozatem około 50,000 armeńczyków schroniło się do Bułgarji i są dla niej ciężarem.

Delegat Armenji wskazywał, że w sprawie armeńskiej Turcy obiecywali złote góry, ale niczego nie dotrzymali. Armeńczycy w czasie wojny stanęli po stronie państw sprzymierzonych. Obecnie żądają tylko ochrony dla siebie i żądają dla siebie osiedli w okręgu Karsu lub Cylicji. Rządu w Erywaniu Armeńczycy nie uznają, ponieważ jest to rząd bolszewicki. Wreszcie armeńczycy żądają zwolnienia ich od obowiązku służby wojskowej.

Przedstawiciele syryjsko — chaldejscy domagali się, by ich ziomkowie uzyskali warunki pokojowego bytu.

Następnie omawiano sprawę patryjarchatu.

Sowiety boją się o Daleki Wschód

GDANSK 27 | 12 (A. W.) Z Moskwy nadchodzą wiadomości, że sztab generalny sowietów zajmował się ostatnio sprawą zabezpieczenia granic na Dalekim Wschodzie, wobec coraz bardziej wrogich poczynań Japonji. Postanowiono przystąpić do budowy kolei strategicznej i wypracować plan obrony Dalekiego Wschodu.

Sztab generalny przekonany jest, że wobec możliwości konfliktu do obrony zostaje zaledwie 2-3 lat.

TELEFONEM Z WARSZAWY

ARESZTOWANIA TRWAJĄ.

*) Prasa wieczorna zamieszcza sprawozdania z dokonanych wczoraj aresztowań, w związku z zajściami w dniu 11 grudnia. Jak donosi „Kurjer Czerwony“ aresztowania i rewizje trwały od wczoraj, godz 4 po poł., go godz. 8 rano dzisiaj.

WISŁA PRZYBIERA.

*) Jak donosi „Kurjer Czerwony“ koryto Wisły pokryło się wczoraj rano gęstą krą, poczem poziom wody podniósł się gwałtownie. Wszystkie nadbrzeżne łąki w okolicy stoją już pod wodą.

Powodem wylewu jest nagłe poruszenie lodów górnych dopływów Wisły.

POD KOŁANI POCIAGU.

*) Jak strasznym skutkiem kończą si nieopaczne wskakiwania do pociągów, praktykowane u nas równie bezmyślnie jak i do tramwajów, świadczy tragiczny wypadek, który miał miejsce onegdaj na dworcu Głównym.

O:o do kurjera odchodzącego do Krakowa chciał wskoczyć jakiś spóźniony pasażer, poślizgnął się jednak przy skoku i upadł tak nieszczęśliwie, że dostał się pod koła pociągu i poniósł śmierć na miejscu.

Koła przecięły go wpół, przechodząc przez klatkę piersiową, prawy obojczyk i lewą rękę.

Zabity jest nieznanego nazwiska, liczący lat około czterdziestu, wzrostu średniego, blondyn, o długich włosach i golonej twarzy. Ubrany był w kurtkę popielatą, watową marynarkę, czarne spodnie podpięte paskiem i barankową czapkę.

Przy zabitym znaleziono 225 mk. i kartkę ze stemplem wójta gminy Bielany powiatu łowickiego. (5)

*) W czasie mijania się pociagów służbowego nr. 1823, idącego od strony dworca gdańskiego oraz kurjerskiego nr. 901 idącego z dworca głównego = na przejeździe kolejowym na Woli przy ul. Redutowej dostała się pod pociąg służbowy 19-letnia Helena Fleodorowa (Sejmowa nr. 43—45) i poniosła śmierć na miejscu.

Rozwleczone po torze na przestrzeni 60 metrów części ciała Fleodorowej zebrano i przewieziono do prosektorjum. (5)

CENY DOROZEK W PIERWSZE SWIĘTO.

*) Odpoczynek świąteczny, który należał się ciężko pracującej służbie tramwajowej, wyzyskiwali dorożkarze przed południem w pierwszy dzień świąt.

I tak woźnica dorożki, zaopatrzonej Nr. 578, na rogu Koszykowej i Marszałkowskiej zażądał za kurs na Dworzec Wschodni 15.000 marek i po długich targach wśród narzekań i utyskiwań zgodził się wziąć 12.000 marek. (5)

Z OSTATNIE CHWILI

CZWARTA ROCZNICA OSWOBODZENIA POZNANIA.

POZNAN 27. 12. (AW) Dzisiejszy obchód czwartej rocznicy oswobodzenia Poznania i wypędzenia Niemców rozpoczął się uroczystem nabożeństwem we wszystkich tutejszych kościołach,

O godz. 10 odbyła się na placu Wolności parada wojskowa. Po mszy polowej, którą odprawił ks. dziekan polowy Wilkans, przemawiał gen. Raszewski, oraz udekorował Krzyżem walecznych 18 uczestników powstania wielkopolskiego, którzy dotąd tej odznaki nie otrzymali. (5)

Trudności Niemiec w ułożeniu nowych propozycji

ROKOWANIA Z PRZEMYSŁEM NIE DAŁY REZULTATÓW.

BERLIN 27-12 (A. W.) Pertraktacje rządu Rzeszy z przedstawcielami sfer gospodarczych zostały ukończone, nie dały jednak konkretnych rezultatów.

Niezwłocznie po powrocie kanclerza z Hamburga, przystąpiono do obrad w łonie rządu, celem ułożenia nowych propozycji niemieckich. Nowy plan ma być jeszcze przedłożony ekspertom ekonomicznym i przedstawicielom związków zawodowych.

Główne trudności co do współdziałania przemysłu z rządem, wypływają z żądania przemysłu zniesienia ośmiogodzinnego dnia pracy, na co związki zawodowe stanowczo się nie zgadzają i co może doprowadzić do nowych ostrych konfliktów.

Ameryka wobec odbudowy Europy

WARUNKI HARDINGA

BERLIN 27-12 (A. W.) Z Nowego Jorku donoszą, że prezydent Harding gotów jest zwołać międzynarodową konferencję ekonomiczną z udziałem Ameryki, pod następującymi warunkami:

1) Stany Zjednoczone nie będą nakłaniane do przeprowadzenia anulacji długów międzysojuszniczych, 2) Stany Zjednoczone miały by wolną rękę odnośnie do wszystkich ostatnio zawartych umów, nie wyłączając traktatu wersalskiego, 3) Stanom Zjednoczonym nie będzie proponowane ze strony państw europejskich udzielane żadnej pożyczki.

Jedynie pod tymi warunkami jak twierdzi prasa niemiecka jest Harding skłonny do zwołania wspomnianej konferencji.

Naprężenie stosunków angielsko-rosyjskich

SOWIETY ODMAWIAJĄ ODSZKODOWANIA. ANGLJA CHCE WYSŁAĆ OKRĘTY WOJENNE.

LONDYN 27 (PAT) Przedstawienia czynione rządowi sowieckiemu przez rząd angielski w kwestji odszkodowania za zatopiony angielski statek rybacki „Magnetta“ nie odniosły żadnego skutku.

Wobec powyższego angielskie sfery rządowe przyszły do wniosku, że staje się niezbędne wysłanie angielskich statków wojennych na wody rosyjskie, aby stanowiły one skuteczną obronę dla angielskich statków rybackich przy wykonywaniu ich zajęć zawodowych.

Opinja francuska o p. Wojciechowskim.

POCHLEBNE GŁOSY PRASY FRANCUSKIEJ. „POPULAIRE“ I „POLONIA“ STANOWIĄ... NIECHWALEBNY WYJĄTEK.

PARYŻ 26 (wł.) Prasa francuska przyjęła wybór p. Wojciechowskiego na prezydenta Rzeczypospolitej b. przychylnie, czego o ś. p. Narutowiczu powiedzieć nie było można. Powodem tego było głównie, że Francuzi pamiętają, jakie stanowisko zajął nasz prezydent podczas wojny i z jakimi ludźmi współpracował.

Jeden tylko organ socjalistyczny „Populaire“ pisze:... „Jego wybór oznacza, że Zgromadzenie narodowe chciało ostatecznie zapewnić sukces demokracji i odrzucić z pogardą sojusz z reakcją. Zamordowanie ś. p. Narutowicza zdyskredytowało Blok chrześcijańsko — narodowy nawewnątrz jak i nazewnątrz. Ów blok musi zrezygnować z rządzenia się w Polsce i z uczynienia z tego nieszczęsnego kraju spadkobiercy caryzmu.“

Podobne życzenia wypowiedział również dziennik polski w Paryżu „Polonia“, dając wyraz swym nienawiściom partyjnym a nawet i rasowym...

TRZĘSIENIE ZIEMI W NOWEJ ZELANDJI

LONDYN 26 (PAT) Według wiadomości z Wellingtonu, wczoraj po południu dało się odczuć w Nowej Zelandji trzęsienie ziemi, które trwało dłuższą chwilę.

NIEMCY NIE WYKONUJA ZOBOWIAZAN.

BORDEAUX 27. 12. (AW) „Petit Journal“ donosi, że rząd francuski zamierza wystosować notę do rządu niemieckiego w sprawie niedostarczania przez Niemcy sztucznego nawozu, do czego byli zobowiązani zgodnie z postanowieniem traktatu wersalskiego. (5)

SPRAWA REPARACJI NIE POSTAPIŁA NAPRZOD.

LONDYN 27 (PAT) Jak donosi „Daily Telegraph“ w czasie świąt Bożego Narodzenia sprawa rozwiązania kwestji reparacyjnej nie postąpiła ani kroku naprzód. (5)

ODPOWIEDŹ ANGIELSKA NA NOTĘ TURECKĄ.

LOZANNA 27 (PAT) Delegacja angielska podała do wiadomości odpowiedź swą na notę turecką w związku z memorandum angielskim w kwestji Mossulu. Delegacja angielska zaznacza, że nie może się zgodzić na odłączenie Mossulu od królestwa Emila Feysala. Anglicy są gotowi poczynić Turcji jedynie pewne ustępstwa przy ustalaniu granic

SMIERC 3 ROBOTNIKOW W ODLEWNI ZELAZA.

BERLIN, 27 (wł.) Z Bochum donoszą, że w tamtejszej odlewni żelaza zdarzył się straszny wypadek. Z powodu źle wydanego sygnału trzech robotników, znajdujących się na piecu wpadło w gorącą masę żelaza. Ciał ich nie znaleziono. (2)

Refleksje.

Nauczyliśmy się z niemałą pracą teorji konstytucyjnej, aż oto w samem gnieździe konstytucji zwątpiono o jej doskonałości, w samej stolicy wiary nie wierzą w nią politycy. Któż tedy wymyślać będzie i na jakich zasadach? Naturalna odpowiedź wieku to, iż należy wybrać ludzi światłych i uczonych, biegłych w polityce i tym polecić, aby na zasadzie tylko rozumu, wyrzekłszy się przesądów, konstytucję przyszłą ułożyl.

Adam Mickiewicz.

Rzeczywiście trzeba u nas przedewszystkiem konstytucję „ułożyć", gdyż aczkolwiek ja uchwalono, śpi ona jak zaczarowana królewna z powodu braku t. zw. rozporządzeń wykonawczych, które unormować muszą całe życie polityczne, wojskowe i społeczne naszego państwa.

Oto zadanie na najbliższe pięciolecie.

Przedświąteczne wypadki warszawskie nasuwają pewne refleksje, a pobudką do nich to zdanie wypowiedziane przez p. Piłsudskiego.

Właściwi ludzie na właściwych miejscach. Na tle właśnie tego zdania nasuwa się pytanie czy postulatowi temu stało się zadość odnośnie trzech czołowych posterunków: Prezydentury Państwa, Prezesostwa gabinetu ministrów i Szefostwa Sztabu generalnego.

Zacznijmy od tego ostatniego.

Każdy z nas ma wrażenie, że przy obsadzeniu szefostwa sztabu, zastosowano przedewszystkiem zdanie francuskie: ôtes toi que je m'y mette — czyli po polsku: wstań bym ja mógł usiąść.

Wszak, marszałkowstwo wojskowe jest godnością wyłącznie honorowa, i jako taka nie pociąga za sobą konieczności piastowania urzędu.

Z chwilą gdy opuszczać się musiało Belweder, nie zostało nic innego odpowiedniego do wzięcia jak tylko szefostwo sztabu gen., a że się nadarzyła znakomita sposobność zamianowania dotychczasowego szefa sztabu... prezesem ministrów, więc stało się. Może to być bardzo krótkotrwałe stanowisko, to prawda, no ale dla stosunków czego się nie robil Zawsze łatwiej p. Sikorskiemu piastować później urząd generała dywizji, aniżeli p. Piłsudskiemu po wyjściu z Belwederu n. p... polować na tygrysy, szczególnie gdy postanowił w inny sposób brać czynny udział w życiu narodu.

Czy to właściwy człowiek na właściwem miejscu?

Dotąd wpajano w nas mniemanie, że szefem sztabu musi być wojskowy o głębokiej wiedzy i gruntownej znajomości sztuki wojskowej, bo że wojskowość jest sztuką, o tem nikt już dzisiaj wątpić nie może. Nawet nie prześcigniony dotąd genjusz wojskowy, Napoleon I. szczycił się tem, że skończył najwyższą szkołę wojskową, jaką Francja posiadała, i gruntowne naukowe wiadomości pozwoliły mu właśnie gruntownie zreformować sztukę wojenną.

Rzeczą komisji sejmowej i przyszłego ministra wojny będzie zastanowić się czy dostatecznemi kwalifikacjami na szefa sztabu są; prowadzenie tajnej drukarni i wydawanie „Robotnika" (1884 r.), organizowanie bojówek P.P.S. i Strzelca przed wojną, a jako owoce doświadczenia nabytego w czasie wielkiej wojny.... wyprawa kijowska — wszystko na tle głośno ogłoszonego ryzykantyzmu.

Co się tyczy obsady obecnego prezesostwa gabinetu, zaznaczono powyżej, że spowodowała ją vis major. Należy fakt ten traktować jako przejściowy i zapewne Sejm skorzysta z doświadczeń nabytych w życiu parlamentarnem europejskiem, chociażby przez Francję, która nie tęgo wyszła na prezydenturze Mac—Mahona jak również i przez nas samych w ostatniem czteroleciu. — Wojskowość, z natury swej bardzo ekskluzywna, nie nadaje się dla czołowych cywilnych posterunków państwowych.

Zresztą sądzimy, że dla państwa o tendencjach wybitnie pokojowych mieć dwóch generałów w gabinecie, z których jeden na jego, czele to trochę za dużo.

Co się tyczy p. Prezydenta Rzeczypospolitej, wiadomość o zwołaniu na jego życzenie narady skarbowej, ze współudziałem dotychczasowych ministrów skarbu, daje już assumpt do przypuszczenia, że może to być właściwy człowiek na właściwem miejscu.

Zresztą p. Wojciechowski dał się przed wojną poznać, jako dobry organizator a podczas wojny pracując na obczyźnie, jako dobry i trzeźwo myślący polak o zdrowej orjentacji politycznej. Aczkolwiek przeszedł głosami mniejszości narodowych odnosi się wrażenie, że przecież to „swój człowiek" a nie obcokrajowiec.

Ze kiedyć należał do P. P. S. można tłumaczyć tem, że takich było wielu, którzy na tem tylko polu widzieli możność walczenia z cartem, którzy, gdy ta pobudka znikła, wystąpili z partji nie chcac mieć nic wspólnego z międzynarodowym na walce klasowej opartym talmudem Marxa.

Inicjatywa dana przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej ożywia nas nadzieja, że skończyliśmy z dotychczasową ryzykancką polityką z dnia na dzień, prowadzoną w imię osobistych i partyjnych ambicyjek, gdzie dla szukania urojonego autorytetu, postępowało się wbrew woli i tak potulnego Sejmu, pchając nawę państwa w odmęt i chaos grożące ruiną narodu i państwowości.

Wierzyć się pragnie, że stanęliśmy dziś u początku drogi, po której postępować będziemy krokiem pewnym, według z góry określonego i postanowionego planu.

Tylko na podstawie takich premis można wyobrazić sobie powstanie silnego rządu koalicyjnego, do czego inicjatywę też mu i p. Prezydent Rzeczypospolitej, doprowadzając stronnictwa do wzajemnych ustępstw i kompromisów co może tylko nastąpić dla realizacji ściśle z górą określonego planu postępowania a do ułożenia takiego planu, obrana droga przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej wydaje się być najlepszą.

Co się tyczy przekonań politycznych p. Prezydenta nie powinne one odegrać rolij wszak ongiś skrajny lewicowiec Millerand te, raźniejszy Prezydent Francji, rządzi dziś za pomocą prawicowego rządu, na czele którego stoi Rajmund Poincare, dzisiejszy Mussolini, wszak to były socjalista.

Cała rzecz w tem, aby czuć się przedewszystkich polskiem, nie narodowościowym, ale narodowym, a potem dopiero partyjnikiem tak jak się to dzieje z panami Millerandem, który przedewszystkiem czuje się francuzem.

Właściwym mężem na właściwem stanowisku stanie się p. Wojciechowski, gdy jako Polak, postępować będzie wedle wskazówki Mickiewicza, która głosi: „Cel mamy dwojaki": śledzić i określić na czem zależy narodowość i domyślec się, jakie z ducha tej narodowości wypłynąćby mogły, instytucje polityczne a my dodajmy i społeczne.

(8) Inż. K. Polkierski.

Anglja a Grecja.

Serdeczna przyjaźn, jaka łączyła Anglję i Grecję należy już do przeszłości. W czasie wojny, wybitny mąż stanu Venizelos zapoczątkował politykę sojuszu grecko-angielskiego, która na konferencji pokojowej przybrała konkretne kształty. Odtąd Anglja zaczęła się troskliwie „opiekować" Grecją, narzucając jej swoją wolę i czyniąc z niej swego żandarma nad cieśninami. Coprawda Anglja w zamian za to wynagrodziła sowicie Grecję, przyznając jej olbrzymie obszary w Azji Mniejszej i robiąc koncesje nad Dardanelami.

Okazało się jednak bardzo szybko, że Grecja nigdy nie zdoła opanować odstąpionych jej terytorjów. Rozpoczęła się krwawa walka z Mustafem baszą, a Anglja nietylko, że nie starała się nakłonić Grecji do umiarkowania, lecz ponad to namawiała ją skrycie do wytrwania w walce. Dopiero po klęsce opinja publiczna w Grecji zrozumiała cel i znaczenie przyjaźni angielskiej, zrozumiała, że „opieka" angielska była głównym powodem rozgromu wojsk greckich oraz upadku koncepcji „Wielkiej Grecji"

To też, gdy na skutek rozstrzelania b. min. greckich poseł angielski w Atenach ostentacyjnie wyjechał do Londynu, społeczeństwo greckie nie przejęło się zbytnio tym faktem, który w innych okolicznościach wywołałby zapewne ogromną sensację. Jak donosi korespondent „Tempsa" na taki stan umysłów wpłynęło również zachowanie się posła angielskiego w Atenach, który nie chcąc dopuścić do tego, aby dowiedziano się, że rząd angielski również jest odpowiedzialny za klęskę grecką, rozpoczął starania w celu uratowania b. ministrów i ewentualnego zatuszowania sprawy.

Poseł angielski wziął się bardzo niezręcznie do rzeczy. Z jednej strony jego mało taktowne interwencje obrażały uczucie godności narodowej u Greków, a z drugiej strony nie chciał przyjąć na siebie żadnych zobowiązań. Rząd grecki bowiem zaczął się już skłaniać do żądań Anglji i zaproponował posłowi angielskiemu zamianę kary śmierci na wieczne wygnanie do Anglji pod warunkiem że rząd angielski nie dopuści, aby b. ministrowie powrócili z Anglji do Grecji.

Poseł angielski propozycję tę odrzucił i wystosował do rządu greckiego notę, utrzymaną w tonie, nie używanym dotychczas w dyplomacji. Rząd grecki podał się do dymisji, lecz komitet rewolucyjny wyrok przeprowadził. Poseł Angielski opuścił Ateny, pozostawiając tam jednak personał poselski. Z tego powodu odjazd jego uważany jest raczej za porażkę polityki samego posła niż za zerwanie stosunków dyplomatycznych. W każdym razie incydent ten absolutnie nie podnosi prestiżu państwa angielskiego które musi ponosić skutki awanturniczej i ryzykanckiej polityki osobistej Lloyd George'a. Lecz nietylko Anglja jest w tem położeniu.

Kronika zagraniczna

Nieporozumienie niemiecko-serbskie.

(x) Belgradzka „Polityka" zamieściła pt. „Nie jedźcie do Niemiec, czekają was tam napady i rabunki". W artykule tym opowiedziano, że kupcy serbscy podlegają w Niemczech niesłychanym szykanom, a protesty poselstwa Jugosławji zostają bez skutku. Nawet sekretarzowi poselstwa p. Bolugcziczowi powiedziano, gdy interwenjował w obronie jednego z Serbów: „Dla cudzoziemców i świń niema miejsca w Niemczech". Artykuł „Polityki" domaga się represji względem Niemców w Jugosławji. (5)

Budiennyj w Berlinie.

(x) W najbliższych dniach przybywa do Berlina znany wódz sowiecki Budienny z całym sztabem oficerów. Przygotowano już dla nich pokoje w hotelu „Adlon". Urzędowym celem przyjazdu Budiennego do Niemiec jest misja werbowania oficerów kawalerji rosyjskiej do armji czerwonej. (4)

NA MARGINESIE.

Dzięki wam, żydy.

Ach, oni nas kochają
Ci męże... obrzezani!
O przyszłość polskiej ziemi
Im serce wciąż się rani!..

W tej sprawie głos podnoszą
Raz groźnie, to znów łzawie.
Chcą wszędzie swó nos wściubić
Zawistnie, a ciekawie.
Nie mają nas obchodzić,
Bynajmniej, żadne kramy!
Ta ziemia ma być... dla nich!
Ojczyzny my nie mamy!!!

Kupiona przez nich prasa
Perfidji jest dziś wzorem.
Nie Polak ma być panem,
Lecz żyd-parch senatorem!

Nasz symbol, sercu drogi,
Wyszydza w sejmie Juda
I sądzi że w tej walce
Zwyciężyć mu się uda, —
Ze ster w pazury chwyci
Z pepesem czelnie, śmiało.
Chciałby nam wydrzeć duszę,
Pognębić radby ciało!

Sle więc wciąż denuncjacje
Na prawo i na lewo.
Lecz sprawa ta, niestety,
Zakończy się twą krewą!

Zrzuciwszy bowiem maskę
W otwartej walki dobie,
Do reszty-ś nas uleczył
I za to... dzięki tobie!

(2) Stanisław Zyżkowski (Eszet).

Hakatyzm i wandalizm gdańszczan.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Gdańsku ogłasza następujący komunikat:

„Celem utrzymania kolejowego ruchu podmiejskiego i zastosowania go do wzrastających potrzeb mieszkańców. W. Miasta, Dyrekcja Kolei Państwowych powiększyła tabor wagonów osobowych przeznaczonych dla pociągów podmiejskich przez czasowe dodanie do tychże pociagów wagonów polskch w miejsce gdańskich, których znaczna ilość znajduje się obecnie w naprawie. Nie ulega wątpliwości, że ten tak znaczny przydział polskich wagonów nastąpił ze szkodą dla ruchu osobowego na obszarze Państwa Polskiego tylko dlatego, by obywatelom gdańskim nie dawać powodu do skarg i zażaleń na polski zarząd kolejowy w razie ograniczenia ruchu podmiejskiego.

Tymczasem z chwilą pojawienia się wspomnianych wagonów niektóre jednostki — nie znając widocznie przyczyny, dla której znajdują się wagony te na obszarze Wolnego Miasta — niszczą je w sposób wprost wandalski przez wymazywanie i wyskrobywanie polskich napisów, a nawet złośliwe uszkodzenia urządzeń wagonowych ostrymi narzędziami. Jako jaskrawy przykład tego wandalizmu może posłużyć wagon II klasy nr. 14617, w którym pocięto ostrem narzędziem siedzenia, chcąc widocznie w ten sposób dać wyraz chorobliwemu i w nieodpowiedni sposób ujawniającemu się patrjotyzmowi i wyrządzić szkodę polskiej kolei.

Wskutek tych wybryków nietylko ucierpiał przyzwoity wygląd wagonów, a publiczność gdańska wystawia sobie świadectwo braku kultury wobec licznych zastępów cudzoziemców, przebywajacych w Gdansku lecz nadto powstałe znaczna szkoda dla skarbu kolejowego, zarząd zaś kolejowy nie moze łożyć na przywrócenie do pierwotnego stanu zniszczonych napisów i urządzeń, ponieważ niema pewności, że wagony po naprawie uszkodzeń nie ulegną nowemu zniszczeniu i musi dopuścić do tego, że publiczność jeździ w wagonach których wygląd nie odpowiada wymogom cywilizacji.

Wobec powyższych faktów D. K. P. zmuszoną będzie w razie powtórzenia się podobnych czynów niekulturalnego niszczenie mienia kolejowego wagony polskie wycofać z obiegu w ruchu podmiejskim, a w nestępstwie tego zredukować ilość podmiejskich pociągów. (7)

WIADOMOSCI Z KRAJU.

Napad bojówki P, P. S, na „Rozwój" w Siedlcach,

(K) W niedzielę dn. 17 b. m. o godz. 4-ej po poł. miało się odbyć zebranie członków i sympatyków „Rozwoju" w sali miejscowego kina kolejowego. Wobec wiadomości otrzymanych z Warszawy o wypadkach jakie tam zaszły dn. 16, postanowiono zebranie pietwotnie odbyć tylko we własnym lokalu, w ostatniej zaś chwili odwołano je wogóle.

O godz. 4 m. 30 popoł. kilkunastu bojowców z P. P. S. w tem kilku pijanych i kilku żydziaków napadło na pusty lokal „Rozwoju" przy ul. Ogrodowej 41, wyłamali drzwi, pozdzierali napisy na drzwiach, jedną skrzynkę pocztową skradli, drugą rozbili, wreszcie połamali poręcze na schodach. Alarm podniesiony na ulicy przez przechodniów, oraz drugie mocniejsze drzwi, prowadzące do właściwego lokalu, uchroniły biura „Rozwoju" od zupełnego zdemolowania.

W związku z napadem siedlecki oddział „Rozwoju" wydał odezwę, w której opisuje całe zajście nawołuje wszystkich praworządnysh obywateli do bojkotu żydów, jako odpowiedzi na wszelkie gwałty inspirowane przez żydów a wykonywane przez żydowskich parobków z lewicy.

Jak się dowiadujemy, miejscowy starosta skonfiskował wymienioną odezwę. (7)

Gwałcenie świąt chrześcijańskich.

(K) W piśmie belwederskim „Kurjer Poranny" w numerze z dnia 10 grudnia r. b. figuruje ogłoszenie.

„Licytacja w lombardzie przy ul. Tamka. Nr. 37 odbędzie się nieodwołalnie dnia 25 grudnia r. b.

Widocznie rozzuchwalonemu i bezczelnemu żydostwu się zdaje, że Polska, to Palestyna, jeżeli ośmielają się ogłaszać licytację w sam dzień uroczystości Narodzenia Chrystusa Pana, w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia i w ten sposób prowokować uczucia polskie i chrześcian.

Ciekawe czy coś podobnego mogłoby się trafić w jakimkolwiek innym kraju chrześcijańskim, prócz Polski?

Zlikwidowanie groźnej bandy na Wołyniu.

(K) Dnia 10 grudnia r. b. funkcjonarjusze komendy powiatowej policji państwowej w Łunińcu wyśledzili kryjówkę bandy Spachowca i w czasie walki z nią zastrzelili bandytów Hlima Szeredę Mikołaja Nowaka i Teodora Czelamkę oraz ranili ciężko herszta bandy Konrada Spachowca, i Jana Dublanina. W ten sposób groźna banda Spachowca która w ostatnich czasach dokonała całego szeregu napadów w powiecie łuninieckim — została ostatecznie zlikwidowana. (7)

Zaprowadzenie sądów doraźnych w Warszawie.

(k) Ukazało się rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych generała dywizji Sikorskiego o wprowadzeniu sądów doraźnych w mieście stoł. Warszawie.

Sluby i rozwody w Stanach Zjednoczonych.

W Stanach Zjednoczonych przeważa zdanie, że zawarcie małżeństwa jest największą awanturą, na jaką może zdobyć się tak mężczyzna jak kobieta. Nic dziwnego zatem, że wobec takiego pojęcia awantury takie kończą się zazwyczaj bardzo źle. Statystyki amerykańskie wykazują, że na 9 zawartych małżeństw przypada jeden rozwód. A pamiętać należy, że statystyka wykazuje tylko rozwody przeprowadzone prawnie i zaaprobowane usankcjonowaniem wyroku sądowego, nie wspomina zaś absolutnie o wypadkach dobrowolnej separacji lub odosobnionego życia pod jednym dachem.

Kilka stowarzyszeń kobiecych, zaniepokojonych wzrastającą liczbą rozwodów zaczęło rozglądać się za jakimś środkiem zaradczym. Kiedyś był rozwód połączony z wielkiemi trudnościami i nakładał zawsze na mężczyznę obowiązek płacenia alimentów. Dzisiaj w epoce feminizmu i równouprawnienia zaczęli sędziowie amerykańscy nakładać i na kobiety obowiązek alimentów i odszkodowań, wobec czego rozwód wydawać się może więcej niemoralny, niż za dawniejszych czasów. Naprawę zła rozpoczęto od zbierania statystyk, przyczem skonstatowano w obozie kobiecym, że w świecie abstrakcyjnym i fantastycznym, jakim jest świat miłości, dzieje się bardzo źle i że wobec tego złemu temu należy zaradzić. Główną przyczyną zła są zdaje się prawa amerykańskie, prawa co do zawierania i rozwiązywania małżeństw. Małżeństwo jest według praw amerykańskich sprawą czysto państwową, a nie społeczną. Wobec tego, że w Ameryce mamy 48 państw związkowych, mamy też 48 różniących się między sobą praw małżeńskich i 48 praw rozwodowych. Nie można zatem powiedzieć żeby nie było urozmaicenia pod tym względem, tembardziej, że częstokroć jeden Stan nie uznaje praw drugiego Stanu i zachodzą z tego powodu różne komplikacje.

Czytelnicy zdziwią się zapewne, [illegible] skoro dowiedzą się, że 16 z pośród Zjednoczonych Stanów ustanowiło prawo zezwalające na zawarcie związków małżeńskich dziewczętom skoro ukończą lat 12 a chłopcom po ukończeniu lat 14-tu, siedem Stanów wyznaczyło dziewczętom 14 lat, a chłopcom 16. reszta godzi się na lat 16 dla dziewcząt, a 18 dla chłopców.

Obywatel amerykański nie może głosować przed ukończeniem lat 21. Czyż wobec tego nie wydaje się dziwnem, że prawo, nie zezwalające na spełnienie funkcji bardzo prostej oddania głosu do urny przed skończonym 21 rokiem życia, zezwala na założenie gniazda rodzinnego chłocom czternastoletnim? Być może, że prawodawcy zdawali sobie doskonale sprawę z tego, że chłopców dorastających można bardzo łatwo utrzymać do 21 roku życia zdala od urny, ale trudno utrzymać ich zdala od drugiej płci, Jeżeli młodzież chce robić głupstwa, niechaj robi je zupełnie otwarcie, publicznie — powiadają prawnicy i kto wie czy nie mają racji—głupstwo bowiem popełnione publicznie da się znacznie łatwiej naprawić. Według ostatnich obliczeń było w Stanach Zjednoczonych 1600 ojców, którzy nie skończyli jeszcze lat 15-tu, 3000 16 letnich, 8000 17 letnich, 25000 18 letnich, a przeszło 50000 19 letnich. Matek natomiast było 12000 piętnastoletnich, 50000 szesnastoletnich, oraz blisko 100000 siedemnastoletnich. Niedawno temu podawano w pismach wypadek, że jakaś dziewczyna została matką, mając lat 10.

(dok. nast.).

W dniu 19 b. m. po długich i ciężkich cierpieniach, zmarł w Warszawie

S. † P.

Jan Polański

urzędnik Polskiego Banku Handlowego Oddział w Łodzi.

W zmarłym tracimy zacnego i szlachetnego kolegę. Cześć Jego pamięci!

Dyrekcja i współpracownicy Polskiego Banku Handlowego
Oddział w Łodzi.

5184d1

KRONIKA

— **Kalendarzyk.**

Czwartek 28 grudnia Młodzianków.
Wschód słońca g. 7 m. 45
Zachód g. 3 m. 23

— **Widowiska.**

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Nina"
Filharmonja (Dzielna 20)
„Koncert Cecylji Hansen"
Teatr „Scala" (Cegielniana 18
„Variete"
„Casino" (Piotrkowska 67)
„Marie Antoinette"
„Luna" (Przejazd 1
„Trzy kobiety".
„Odeon" (Przejazd 2)
„Tajemnice przystanku tramwajowego".
„Eksportacja zwłok Prez. Rzeczypospolitej".
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Sublokator"

„Nowości" (Piotrkowska róg Głównej
„Robinson Kruzoe".

— **Kalendarzyk historyczny.**

1800. Legja Kniaziewicza przyczynia się wiele do zwycięstwa jenerała Morgan nad austryjakami pod Hohenlinden.

Wiadomości bieżące

— **Urzędnicy otrzymają pensję styczniową 28 b. m.**

Rada ministrów uchwaliła wypłacić wszystkim pracownikom i urzędnikom państwowym pensję styczniową wraz z dodatkiem w czwartek 28 grudnia. Jak wiadomo Rada ministrów uchwaliła podwyższyć pensję urzędniczą o 100 proc. (7)

— **Za niestosowanie się do przepisów.**

b) Firma S. Landau Karola 17, skazana została na pół. miljona kary za nieprzyjmowanie do pracy inwalidów, wbrew odnośnym przepisom. (2)

Wypadki i kradzieże

— **Zagadkowa sprawa.**

b) Posterunkowy rezerwy konnej policji, przejeżdżając ulicą Sikawską usłyszał gwizdek. Jak się okazało alarmował posterunkowy II-go komisarjatu, który stał u zbiegu ulic Brzezińskiej i Kielma, zaś obok niego leżał jakiś człowiek poraniony ostrym narzędziem. Według wskazówek udał się posterunkowy do domu Nr. 3 przy ul. Brzezińskiej gdzie w mieszkaniu na 3-cim piętrze znajdowało się jeszcze 3 poranionych ludzi, zaś w sąsiednim pokoju znajdowało się 10 mężczyzn. Gdy posterunkowy wszedł do mieszkania jeden z obecnych uderzył go w twarz i kopnął go.

Na ulicy jeden z nich, niejaki Nowala zatrzymawszy konia policjanta, stawiał opór wymyślając na policję. Posterunkowy dał dla postrachu dwa strzały. Podczas eskortowania awanturników do komisarjatu 4-ch z nich zbiegło. Zawezwane pogotowie, poranionych odwiozło do szpitala. Cała ta sprawa przedstawia się tajemniczo, lecz prowadzone śledztwo Policyjne prawdopodobnie wszystko wyjaśni. 4

— **Przy pracy.**

b) W fabryce Desurmont i S-ka przy ul. Wólczańskiej 219, robotnik Józef Musiał (Dąbrowska 3,) otrzymał ranę szarpaną 3-go palca lewej ręki oraz uległ uszkodzeniu kości. (4)

— **Zaczadzenie gazem.**

b) Przy ul. Wschodniej 16 wskutek niezakręconego kranu gazowego ulegli zaczadzeniu Lejb Fajerstein i Icek Herszkowicz. Pomimo natychmiastowej pomocy lekarskiej Fajerstein w drodze do szpitala zmarł. (2)

— **Zderzenie.**

l) Na dworcu kolejowym Łódź-Kaliska podczas przestawiania na inną linję pociągu Nr. 329 nastąpiło zderzenie się ze stojącym tamże podówczas wagonem tak zwanym parnikiem, służącym do ogrzewania wagonów osobowych wskutkiem czego w tymże pękł wentel, przyczem ulotniła się para. (2)

— **Obiecujący synalek.**

b) Emilja Han zam. przy ul. Zawiszy 57 zameldowała, iż syn jej 13-letni skradł garderobę i bieliznę wartości 20,000 mk. i sprzedał takowe niejakiemu Janowi Buczyńskiemu. (2)

— **Przeciwko przepisom.**

l) Za pracę niedozwoloną w dniu świątecznym w cukierni przy ul. Drewnowskiej 12 pociągnięto do odpowiedzialności karnej, właściciela tejże Raka Arwna, zam. przy ul. Zachodniej 12. (2)

— **Porachunki rodzinne.**

b) Na wracającego do domu przez ulicę Drewnoska Wincentego Sieradzkiego z żoną Elżbietą napadły siostry Stanisława, Aleksandra Probulskie, które pobiły dotkliwie Elżbietę Sieradzką i zerwały jej chustkę z ramion. W sprawie tej policja prowadzi dochodzenie. (2)

Teatr i muzyka

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj raz jeszcze „Nina" w świetnem wykonaniu Barwińskiego, Sarneckiego i Wałężanki.

W piątek „Horsztyński" z dyr. Barwińskim w roli Hetmana, Pilarskim, Snayem Kieszczyńskim, Bronowską w rolach ważniejszych. (7)

— **Dzisiejszy koncert Cecylji Hansen.**

Dziś o godz. 8-ej wiecz. w sali Filharmonji odbędzie się zapowiedziany koncert słynnej skrzypaczki Cecylji Hansen.

Koncert ten jak było do przewidzenia wywołał w mieście naszem ogromne zainteresowanie i niewątpliwie sala Filharmonji zapełniona będzie do ostatniego miejsca.

Bilety w kasie Filharmonji. (2)

Wieczór Sylwestrowy?

Dnia 31 grudnia w Teatrze Miejskim odbędzie się wieczór sylwestrowy urządzany staraniem artystów naszej sceny. Na bogaty i niezwykle dowcipny program złożą się trzy jednoaktowe sketche, „Maska Szatana" „W pułapce" „Miljon za dziecko" i część kabaretowa urozmaicona tańcami pod kierunkiem baletmistrza Wł. Majewskiego," (7)

Komunikaty

— **Podziękowanie.**

Zarząd Łódzkiego Tow. Koła Inwalidów Wojennych składa serdeczne podziękowanie p. Wincentemu Gajewskiemu za złożoną ofiarę w sumie mk. 50,000 (pięćdziesiąt tysięcy) na gwiazdkę dla dzieci inwalidów.

(2) Zarząd.—1

— **Z Akad. Koła Łodzian.**

Zarząd Centralny Akademickiego Koła Łodzian zawiadamia kolegów, że w dniu 29 grudnia b. m. o godz. 6-ej punktualnie odbędzie się Walne Zebranie Koła w lokalu Tow. Krajozn. al. Kościuszki 17. (2)

— **Instytut przeciwgazowy.**

ab) W sali posiedzeń Województwa Łódzkiego odbędzie się dnia 28 grudnia 1922 r. we czwartek o godz: 6-ej wieczorem zebranie mające na celu zawiązanie lokalnego Komitetu do obrony przeciwgazowej.

Na zebraniu tem pułkownik profesor pan Marzewski z Warszawy wygłosi wykład pod tytułem: Jak będzie wyglądała przyszła wojna" połączona z obrazami świetlnymi. (2)

— **Ze Stow. Nieruchomości.**

W czwartek dnia 28-go b. m. o godzinie 6 ej wieczorem, odbędzir się Informacyjne Zebranie, dla członków stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, w lokalu stowarzyszenia przy ulicy Traugutta 5. (5)

Bibljografia.

Podręczny słownik polityczny Joachima Bartoszewicza wydany nakładem księgarni Perzyński Niklewicz i S-ka, jest dziełem wielkiej

doniosłości dla naszego życia publicznego. Przy ustroju demokratyczno-parlamentarnym, jaki nadała sobie odrodzona Polska, każdy obywatel winien znać i rozumieć pojęcia i terminy, z którymi ma ciągle do czynienia. Książka senatora J. Bartoszewicza daje mu możność łatwego przyswojenia sobie tych podstawowych wiadomości które są niezbędne dla należytego spełnienia obowiązków publicznych i jasnego ujmowania politycznych zagadnień. Daje ona obfity materjał rzeczowy i wyjaśnia znaczenie kilku tysięcy najważniejszych terminów z dziedziny polityki, filozofji, prawa i ekonomji.

Słownik polityczny, zawierający 52 arkusze druku, jest ułożony w sposób alfabetyczny, co podnosi niezmiernie praktyczną jego wartość. Dzieło to jest niezbędne dla szybkiego zorjentowania się w każdej dziedzinie polityki, dla jasnego ujmowania stosunków skomplikowanego życia narodowego i państwowego. Jest ono cennem wzbogaceniem polskiej literatury naukowej i wielką pomocą przy gruntowaniu zdrowych zasad polityki narodowej. (4)

Sytuacja w przemyśle.

b) W przemyśle łódzkim pracuje obecnie sto kilkadziesiąt tysięcy robotników, a mianowicie: w bawełnianym 72.000 robotników, w wełnianym 34.391 — w jedwabnym 3557 — dzianym 11,671 — tkanym — 1258, tasiemkowym 227 — wstążkowym — 497 i jutowym 117.

Sytuacja obecnie poprawia się stale, w czem pomocnym jest również rząd, który zwiększył obecnie kredyty, szczególnie dla przemysłu mniejszego. Sytuacja obecnie przedstawia się następująco: jeżeli weźmiemy za normę przedwojenną cyfrę 100, to obecnie otrzymamy następujące cyfry. Przemysł bawełniany — 109, 7; wełniany — 66, 5; tasiemkowy — 44, 3; dziany — 30, 9; farbiarski — 7, 0; jutowy — 60 8; i lniany — 33, oraz jedwabny — 19, 9.

Towary łódzkie przeważnie bawełniane i tańsze wełniane znajdują zbyt powiększej części w Besarabji, a także w ogromnych ilościach idą do Wiednia, a stamtąd na Bałkan", gdzie cieszą się wielkim wzięciem.

Handel z Rosją Sowiecką w dalszym ciągu odbywa się jedynie za pomocą szmuglu, a to wobec braku traktatu handlowego, co obu stronom daje się odczuwać dotkliwie. Wielką niewygodą jest to, iż przemysł łódzki otrzymuje bawełnę z 3-ich rąk, to jest za pośrednictwem Anglji i Niemiec zamiast wprost z Ameryki. W ogólności, konjuktury obecne są niezłe, aczkolwiek w handlu z powodu świąt jest pewien zastój.

Przemysł i handel

Brak surowego żelaza w Polsce.

-) Na wewnętrznym rynku Polski daje się obecnie odczuwać nieznany dotychczas, a bardzo dotkliwy brak żelaza surowego. Najpoważniejsze fabryki i walcownie nie są w stanie dokupić potrzebnych ilości żelaza. Nieliczne huty krajowe nie są w możności pokryć nawet w części wzrastających zapotrzebowań.

Huty górnośląskie prawie wszystkie, a przynajmniej wszystkie poważniejsze, całą swą produkcję wywożą na zachód, przeważnie do Niemiec. Nietylko wielkie fabryki krajowe, ale zainteresowane rządowe instytucje nie otrzymują obecnie żelaza górnośląskiego zupełnie.

Sytuacja jest ciężka. Sprawą tą powinnoby się zająć ministerstwo przemysłu i handlu. Jego interwencja mogłaby przemysł polski uchronić od grożącej mu katastrofy.

Eksport skórek gęsich z Polski.

(-) Do biura Radcy Handlowego w Paryżu, zwrócił się p. Gaston Alexndre, 21, rue d'Hauteville, w Paryżu, z prośbą o poinformowanie go czy w Polsce istnieją możliwości nabycia gęsiej skórki, niezbędnej do pasmaterji. Pan Alexandre pragnąłby nabywać ją w większych ilościach na początek 2000 tuzinów. P. Alexandre gotów jest przedsięwziąć podróż do Polski, by udzielić na miejscu instrukcji co do sposobu zabijania gęsi (zarzynanie na grzbiecie by ochronić skórkę brzuszną, jako najcenniejszą część, zachowanie puchu przy skórce etc.) Pan Alexandre prosi również o informacje co do puchu gęsiego. Firmy, któreby mogły dostarczyć poszukiwanych skórek, zechcą podać adresy Izbie handl. — przemysłowej we Lwowie.

Giełda łódzka. z dnia 27 b. m.

		w płac.	żądan.	tran.
Dolary St. Zjedn.	czeki	17650	17875	17650
" "	gotówka	17850	17875	17850
Franki belgijskie	gotówka			=
" "	czeki	1195	1200	—
Franki francuskie	gotówka	1320	1325	1320
" "	czeki	1329	1332	1329
Franki szwajcarskie	gotówka			
" "	czeki	3390	3400	—
Korony austrjackie	"	0 26	0 26	—
Funty angielskie	gotówka	82,250	82550	82250
" "	czeki	82300	82450	83000
Korony czeskie	"	540	543	
Marki niemieckie	gotówka	2,55	2,60	2.65
" "	czeki	2 55	2,57	2,55
Miljonówka		—	1700	—
Bank Związku Spółek Zarobkowych		—	—	—

Giełda warszawska

Dol. St. Zjd.	17875	Dol. Kanad.	
Marki niem.	2.75	Funty	82250

Czeki wpłaty.

Belgja	1227	Londyn	82650
Berlin	2.55	Nowy Jork	17875
Gdańsk	2.52	Paryż	1355
Praga	545	Wiedeń	2650

Akcje.

Bank hand.	31000	Ostrowiec	700 00
" Dyskont	19000	Rudzki	31000
" Kredyt.	14500	Starachowice	38000
" Zjed. Z Pol.	7600	Żyrardów	1,125,000
Cukier	47000	Borkowski	8700
Drzewo	5800	Żegluga	3160
Filpop	71000	Jabłkowscy	8800
Segielski	44500	Nafta	4350

Grand-Kino Dziś premjera!

SUBLOKATOR

Dramat w 6 aktach osnuty na tle stosunków arystokracji angielskiej.

Film wytwórni Selznick Pictures New-Jork.

W roli głównej ELAINE HAMMERSTEIN.

Początek przedstawień o godz. 5 ej ostaniego o godz. 9.30 w niedzielę i święta o godz. 3 ej.

Grand-Kino Dziś premjera!

Buchaltera-bilansisty

rutynowanego ze znajomością języków do niezwłocznego wstąpienia poszukują

Wielkie Zakłady Przemysłowe

w Zagłębiu Dąbrowskiem

Oferty sub „Przemysł" nadsyłać do Biura Ogłoszeń Hlawskiego w Sosnowcu.

5275K3

Dr. J Sołowiejczyk

Choroby skórne i weneryczne

ul. Pańska № 4, róg Konstantynowskiej.

Przyjmuje od 9 do 1 i od 3 do 4. 542 1bC

Dr. Edmund Ekkert

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe.

Przyjmuje od 3—8 po poł Kilińskiego 137, przy Głównej. w.U.Z.N. 316, 16-IV 1922 49914

Dr. STAWOWCZYK

Sienkiewicza 29.

Choroby wener. i skórne

Przyjm. 9—10½ i 5—7. 46913b

Szkoła tańca W LIPINSKIEGO Piotrkowska 108

przyjmuje jeszcze zapisy na styczeń i luty. Informacje: Ewangielicka 17, front III piętro. (5278K2

Do sprzedania.

dom drewniany 28 mieszkań sklepowe urządzenie, rolwaga i 4 wozy. Szosa Pabjanicka 18 u kowala (5292K?

48 mieszkań

całość ew. połowa domu murowanego, wodociąg, zlew, elektryczność w centrum, tanio sprzedam Wiadomość Wólczańska 216 od 7 do 9 w. Marciniak. 528 K3

Posadę

kierownika, interes Rolniczo Handlowy mieszkanie, swiatło, opał, zamienię na posadę magazyniera, kasjera, ekspedjenta lub inną w Łodzi lub okolicy. Pabjanice Swietojańska 2 Wadzyński (5291K3

Sprzedaż szyb i kitu

Główna 14 Olejniczak i Smoliński. (5210k

OGŁOSZENIE.

Niniejszym podaje się do wiadomości, iż drogą przetargu piśmiennego zostaną sprzedane niżej wyszczególnione przedmioty:

a) MASZYNY: lokomibile, kocioł rurkowy, pulzometry, pompy, wentylatory, czerpaki, podnośniki parowe (windy), wyciągi trybowe, lewary korbowe, winda budowlana,

b) AKCESORJA WIERTNICZE: wieże, przyrządy wiertnicze, rury wiertnicze 5¼—13¹/₂ pompy do odwadniania, liny druciane.

c) RURY: rury kotłowe, gazowe, łączniki do rur.

d) Zelazo handlowe, belki żelane wały stalowe

e) 1000 mtr. bież. toru kolejki polowej, tarcze obrotowe, wagonetki wywrotowe.

f) MATERJAŁY BUDOWLANE: cegła zwycz. i szamotowa, drzewo kantowe, deski, stemple kopalniane.

g) NARZĘDZIA: ślusarskie, stolarskie i ciesielskie.

h) INWENTARZ GOSPODARCZY :brony. pługi etc.

i) SPRZĘŻAJ: konie, źrebaki, uprząż, powozy, bryczki wozy, etc.

k) SAMOCHODY CIĘŻAROWE.

l) MEBLE i URZĄDZENIA BIUROWE.

ł) MATERAE, poduszki, kołdry, bielizna pość.

m) NACZYNIA KUCHENNE.

Oferty piśmienne należy składać do dn. 3 stycznia 1923 r. pod adresem: Sosnowiec, Tow. Przemysłowo—Górnicze „Sturn“ Wydział Zakupów. Na kopercie winno być naznaczone „Oferla do przetargu d. 3 I 1923.“

Oglądać powyższe przedmioty można; W Kujawskich Zakładach Włocławek (Łuba) Bliższych informacji udzielą Zakłady Kujawskie oraz Wydział Zakupów T-wa Saturn. (5276)

MASZYNY do PISANIA

ORZEŁ (nowe), MERCEDES, REMINGTON, i t. p. Taśmy I-a, kalka, reperacja.Nauka pisania na maszynach

ADOLF GOLDBERG, Andrzeja 1 1-sze piętro (457b4)

Oszczędza ten kto zaopatruje się **na zimę zawczasu kupując na raty lub za gotówkę** w firmie

„WYGODA“ Piotrkowska 238

konfekcję damską, męską i dziecinną, manufakturę i obuwie, która posiada w wielkim wyborze

UWAGA: Wszelkie obstalunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-ch dni

(Filji nie posiadamy) (4762K1

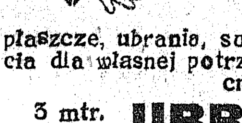

Czego czekacie Panie i Panowie ?

Czy nie wiecie, że wszystko co chwila drożeje a przecież każdy z was potrzebuje na zimę towary na płaszcze, ubranie, suknie, kostjumy i bieliznę. Są do nabycia dla własnej potrzeby lub na sprzedaż, praktyczny, mocny w noszeniu, towar 4577d8

3 mtr. na **UBRANIE** męskie za mk. **27,000**

Wyższe gatunki czystej wełny za 35.000, .45000 i 60 000 mk

Również są do nabycia po cenach fabrycznych resztki płótna białego i kolorowego na bieliznę i pościel. szewioty wełny, korciki na damskie suknie, veloury na płaszcze, bai i barchany, cajgi chustki ciepłe, obrusy kapy, pończochy nici i wiele innych towarów

Skład fabr. **M. Bryl** Łódź, ul. Piotrkowska 56 w podwórz

Na raty! Na raty

4999s3o

Wszelką garderobę męską i damską, obuwie, rozmaite towary łokciowe, bieliznę i t. p.

UWAGA: Wykonuje wszelkie obstalunki podług najnowszych fasonów

„Ekonomja“ Górny Rynek 5/6.

Ceny przystępne! Ceny przystępne!

Na SYLWESTRA!

Wielki wybór LAKIEREK męskich najnowszych fasonów.

J. Kowalczyk Cegielniana № 25.

Ceny przystępne! (5177d3) Ceny przystępne.

Zarząd Gazowni Miejskich w Łodzi

podajaje do wiadomości swej klijenteli, że węgiel znów zaczął nadchodzić, wskutek czego we czwartek dn. 28 b. m. o godzinie 8-ej rano dade będzie normalne ciśnienie.

Łódź, dnia 27 grudnia 1922 r.

Zarząd Gazowni Miejskich w Łodzi.

2819ss

Zaginął

pies Wilczek“ mający 8 miesięcy odprowadzić do Urzędu Sledczego. Kilińskiego 136 do nadkomisarza Niedzielskiego - nieprawy właściciel będzie ścigany sądownie. 5294

Płacę

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterję **Konstantynowska 7** Milich. prawa oficyna I-sze piętro 3599k

---

Do Myśliwych

Kupujemy świeże skóry z dzikich zwierząt całego świata jak: Lisy, Wilki, Kuny, Tchórze, Wiewiórki, Sobole. Kangury i t. p.

Kupimy nietylko te które sami upolujecie, lecz jeżeli kupicie od innych myśliwych i przyniesiecie do nas, możecie zarobić ładne pieniądze.

Przyślij skórę na próbkę a damy Ci cenę.

Kupujemy tylko świeże skóry

S. FIRTKO

426 Penn Ave. Pittsburgh Pa United States of America 503KC

Młody

człowiek poszukuje pokoju umeblowanego przy inteligentnej rodzinie. Oferty w Rozwoju sub „Kawaler“ 6286K1

Buchalter

samodzielny z 10 letnią praktyką handlowo—przemysłową poszukuje posady jak również przystąpi do interesu jako wspólnik z kapitałem 5 miljonów i pracę. Oferty pod „korespodent“ 5283K5

Zaginął

młody wilczek (suczka) Odprowadziś za wysok. wynagrodz. Nawrot 2 m. 16 (5279K1

Kawaler

lat 27 na rządowem stanowisku samotny, z braku znajomości pragnie tą drogą poznać pannę sympatyczną i młoda. Pierwszeństwo m ją ciemno biondynki dobrze zbudowane. Posag wymagany, dyskrecja pod słowem honoru Listy skierowywać do administracji tegoż pisma wraz z fotografią pod 'Brunet“ (5288k1

OBUWIE najnowsze PARYSKIE i WIEDEŃSKIE fasony

z najlepszych zagranicznych skór

STELZNER i WEBER

ŁODŹ, UL. PIOTRKOWSKA 141.

Specjalność: Wytworne pantofelki balowe, jedwabne i lakierowe w bogatym wyborze.

Przyjmuje obstalunki. 508b12

Pracownia gorsetów

Anny Laferskiej

mieści się obecnie:

182 Piotrkowska 182

oficyna, parter II wejście. 5073s10

Największy Magazyn w Łodzi

Chrześcijański Jarmark Łódzki

44 Piotrkowska I-e piętro, tel. 613.

Polecamy obficie zaopatrzone w modne i sezonowe towary wszystkie nasze działy.

Wełny. Kamgarny na garnitury, palta i suknie. Podszewki. Białe towary bieliźniane. Lniane obrusy i serwety. Ręczniki. Barchany. Flanele. Chustki. Papy, Kołdry. Trykotaże, Galanterje. Obuwie. Gotowe ubrania. Palta damskie, męskie i dziecinne. Własna pracownia krawiecka — wykonywa zamówienia. —

UWAGA: P.P. Urzędnikom i Urzędniczkom jak również szerszym sferom naszego społeczeństwa sprzedajemy **na raty.** (5022D0

Leczniea Lekarzy Specjalistów

Piotrkowska 17, (drugie podwórze) przyjmuje chorych we wszystkich specjalnościach porada 1500 mk. — od 9 ej do 5 ej po p. 49231Obo

LUNA **Dziś premjera!** LUNA

„TRZY KOBIETY“

Wytworny nastrojowy dramat w 7 aktach podług powieści „Mężczyzna, jakich wielu“

W roli głównej urocza

OLGA CZECHOWA

Orkiestra pod dyrekcją p. M. Lewaka

5291K1

Winkelhausen

WYPALANKI WINNE
WÓDKI

Zakłady przemysłowe Winkelhausen. Tow. akc. Starogard-Pomorze, zał. 1846.

Jeneralne przedstawicielstwo: Dom Handlowo-Przemysłowy H. Podkomorski i Ska, Warszawa, Nowy Świat 2. — Telefon 176-32.

Do nabycia w pierwszorzędnych handlach win, wódek i towarów kolonialnych.

Ważne dla właścicieli

stawów, jezior i rybnych gospodarstw. Przyjmuje się zamówienia na sieci konopniane i bawełniane w każdej wielkości i ilości. Tamże na miejscu budowa łodek. Obstalunki wykonywa się w przeciągu 1-go tygodnia. Wiadomość A. Stefański Ruda Pabjanicka staw pod Łodzią. 5287K5

Potrzebni

buchalter z korespondencją także i francuską lub niemiecką i majster przędzalniczy na zespoły zgrzecnej wełny z długoletnią praktyką. T-wo Akc. „Lana“ Zgierz, Łódzka 12. 5290K

LECZNICA CHORÓB ZĘBOW
LEKARZA-DENTYSTY H PRUSS
145 Piotrkowska 145.
za plombowanie, oraz wprawianie zębów opłata podług taksy. 4818k

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AAA Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia płacę najwyższe ceny. Łażnik Benedykta 28 m 13 parter 10340—12

AA Meble sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przedziecki Piotrkowska 108 6262—0

Do sprzedania majątki ziemskie gospodarstwa rolne, domy wille, fabryki, młyny place, interesa handlowe poleca biuro „Fortuna“ Wólczańska 165. 09144—2

Sprzedam stół, krzesła, otomanę tremo, biurko, łóżka, garnitur salonowy, Piotrkowska 189—9 10562—1

Okazyjna sprzedaż sklep z mieszkaniem oraz 2 dębowe łóżka wiadomość Nawrot 77 sklep. 10612—1

Domek rogowy 5 mieszk. przy ulicy Długiej w Poddębicach zaraz do sprzedania Wiadomość Średnia 14 cukiernia. 10614—1

Sklep spożywczy sprzedam zaraz z powodu wyjazdu. Brzezińska 69 10619—3

Kupię domek (część) plac i rower mocnej budowy Zgłoszenia— Kilińskiego 70 sklep spożywczy chrześcijański. 10625—1

Różne:

AA Obrączki ślubne pierścionki kolczyki gwarancja za złoto zegary zegarki duży wybór przyjmuję wszelkie reperacje Brzezińska 10 Jan Placek 10345—10

Akuszerka Pipikowa przyjmuje panie miejscowe i przyjezdne. Piotrkowska 132—14 10587—11

Bielizne krawaty pończochy skarpetki, wszelką męską damską galanterię poleca. Sklep galanteryjny Marji Czempik Łódź ul. Główna 17 10588—1

Zamienię mieszkanie sklepowe z pokoi m, na duże mieszkanie i pokoik blizko Bałuckiego Rynku Spacerna 26 u stolarza 10602—3

Obiady domowe wydaje codzien nie od 1— do 6 wieczór przy ul. Brzezińskiej 9 m 6 10528—1

Skóry miękkie i twarde doda tki szewskie, wielki wybór zelówek ul. Piotrkowska 93 I piętro przy Cechu Majstrów Szewckich, 10551—2

Kupno — sprzedaż majątków ziemskich nieruchomości miejskich młynów, fabryk, interesów handlowych—szybko za łatwia, biuro pośrednicze Taszyckiego Piotrkowska 90 telef 840 10609—10

Za wypożyczenie półtora miljona dam pokój umeblowany Oferty „Rozwoj“ sub „Umeblowany“ 10626—1

Pokój z kuchnią w Warszawie zamienię na Łódź Dworzec Kal. fryzjer. 10627—3

Dziecko roczne oddam na własność płci męskie Wiadomość Nadiórkowskiego 105 Po[illegible]towska Marjanna. 10728—2

Potrzebna dziewczyna do pomocy w kuchni Zielona 12 Restauracja. 10621—2

Przybłąkał się pies czarny koniec nóg i pod ślepiami żółte Prawy właściciel może odebrać za zwrotem kosztów Sienkiewicza 34 Janiak. 10623—1

Potrzebna służąca do prywatnego domu wiadomość w cukierni Zgierska 24. 10624—1

Maskaradowe kostjumy domi na do wynajęcia Przejazd 14 II p. front. 10615—2

Wysokie wynagrodzenie ofiaruje za wyrobienie odpowiedniej posady biurowej Oferty w Administracji „Rozwój“ sub. „Dyskrecja“ 10617—2

Plac do wydzierżawienia rogowy 45—80 przy ul. Nowo—Radwańskiej i Inżynierskiej wiadomość 16 m 6 10618—2

Zagubione dokumenty

Wolniakowski Józef zagubił paszport polski wydany z gminy Dąbrowa Rusiecka. 10593 5

Lorek Marcin zagubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wyd. przez 37 p.p. w Kutnie 10610—3

Jobkin Abram zagubił kartę rejestracyjną wyd. w Łodzi 10611-3

Krzywicki Władysław zagubił kartę bezterminowego urlopu wydana z 65 p. Pomorskiego 10613—1

Lichtenstejn Jakób zagubił kartę demobilizacji wydaną z 19 p. art pol w Wilnie i świadectwo konia wydane w Brzezinach 10616—3

Tajchner Karol zagubił tymczasowe zaświadczenie bezterminowego urlopu wydane we Lwowie przez 19 p.p Odsieczy Lwowa 10620—3

Gaizler Emilja zagubiła paszport polski wyd. w Łodzi oraz dokumenty kalectwa wyd. z fabryki Braci Makower. 10622—3

„DAK“

Piotrkowska Nr. 149 (w podwórzu na prawo)

— poleca —

HURTOWO i DETALICZNIE

Bawełniane wyroby
Fabryki: Karola Th. Buhle, Łódź.
Tow. Akc. L. Geyera
„ „ Scheiblera i Grohmana

Półwełniane i Wełniane wyroby
Fabryki Tow. Akc. A. G. Borsta
„ „ „ R. Kindlera

Lniane wyroby
Fabryki Żyrardowskiej Manufaktury.

Hurt: 1 i 2 piętro. (Od 9—1 i 3—7)
Detal na parterze. 7453 4K

Dr. Eugenja Gerszuni
Piotrkowska 121
Choroby kobiece i weneryczne kobiet. Przyjmuje od 12 — 1 od 4 — 6, w niedzielę i święta od 9 — 12. 5202k10

Dr. Michał Lipski
Choroby skórne, weneryczne moczopłciowe Dzielna 73
Przyjmuje 8—9 i 2—5 w święta 9—11 i 4—6
W.U.Z. № 319 5220KO

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 450 mk., za tekstem 300 mk., zwyczajne 120 mk., wśród drobnych 200 mk., nekrologi 140 mk., komunikaty 300 mk. za wiersz nonpareilowy lub jego sce. Drobne ogłoszenie bezterminowe 80 mk. za wyraz, duże litery 200 mk., dla poszukujących pracy 15 mk., najmniejsze ogłoszenie 400 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. [illegible] 100 proc drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje do godz. 6—ej, po 6—ej dolicza się 50 proc. Za nieterminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje [illegible] dnia zmiany bez uprzedzenia. „Rozwój“ można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w [illegible] Zduńska Wola [illegible] Tabelkowe [illegible] 50 proc droże

Red. odpowiedzialny Jan Sokołowski. Wydawca inż. J. Czarnecki. [illegible]